

Συμβουλές προς εκπαιδευτικούς και συμμαθητές για την ένταξη και συμμετοχή των κωφών-βαρηκόων μαθητών στην τάξη

Ο μαθητής μέσα στην τάξη θα πρέπει να κάθεται σε σημείο ώστε να:

- έχει το φως πίσω του για να διαβάζει τα χείλη ή να παρακολουθήσει το πρόσωπο που μιλά (π.χ. η διάταξη των θρανίων διευκολύνει τον μαθητή να έχει οπτική επαφή με την εκπαιδευτικό και τους συμμαθητές του είτε σε ημικύκλιο ή αν η τάξη έχει την παραδοσιακή μορφή, τότε ο μαθητής θα πρέπει να κάθεται κοντά στο δάσκαλο, στο δεύτερο θρανίο κατά προτίμηση και σε σημείο που να μπορεί εύκολα να γυρίζει την πλάτη του, ώστε να παρακολουθεί τους συμμαθητές του)
- έχει το καλύτερο ως προς την ακοή αυτί προς την πλευρά που στέκεται ο δάσκαλος και όχι προς τον τοίχο ή τα παράθυρα για να είναι μακριά από πηγές θορύβου έξω από την τάξη.
- κάθεται με κάποιο συμμαθητή του, ο οποίος μπορεί να τον βοηθήσει κατά τη διάρκεια του μαθήματος, να του δείξει σε ποιο σημείο του βιβλίου βρίσκονται, ποιες ασκήσεις έχουν, να του κρατάει σημειώσεις κτλ.

Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να επισημάνουν στους συμμαθητές ότι όταν μιλούν με τον μαθητή, θα πρέπει:

- να στέκονται σε κοντινή απόσταση
- να μιλούν αργά και καθαρά χρησιμοποιώντας μικρές προτάσεις
- να μη μουρμουρίζουν, να μη μιλούν σιγά και να μη φωνάζουν
- να φροντίζουν να υπάρχει ησυχία στο χώρο επικοινωνίας

Για να εξασφαλισθεί επιτυχής επικοινωνία σε ατομική και ομαδική βάση, ο εκπαιδευτικός καλό είναι να ακολουθήσει τις παρακάτω υποδείξεις:

- Πριν αρχίσουμε να μιλάμε τραβάμε την προσοχή του μαθητή με ένα απαλό άγγιγμα ή με ένα νόημα και κρατάμε συνεχώς οπτική επαφή μαζί του. Συχνά φροντίζουμε να βεβαιωνόμαστε ότι ο κωφός μαθητής μας παρακολουθεί.
- Μιλάμε φυσικά και καθαρά. Ο μαθητής πρέπει να βλέπει το πρόσωπό μας. Όταν μιλάμε, δε γυρίζουμε το πρόσωπό μας και δεν καλύπτουμε το στόμα μας (π.χ. τα χέρια μας στο στόμα, το μουστάκι, το μάσημα κτλ. εμποδίζουν το παιδί να βλέπει το στόμα).
- Διευκολύνουμε τη χειλεανάγνωση όταν το πρόσωπό μας φωτίζεται. Ανάβουμε το φως της τάξης όταν είναι σκοτεινά.
- Χρησιμοποιούμε χειρονομίες και εκφράσεις προσώπου, για να διευκολύνουμε την επικοινωνία.
- Ελέγχουμε την κατανόηση των οδηγιών που δίνουμε ή του περιεχομένου του μαθήματος με ανοιχτές ερωτήσεις στο μαθητή (π.χ. πες μου τι έκανε ο σκύλος κτλ.). Αυτό αποτρέπει το μαθητή από να κουνάει απλώς το κεφάλι του και να απαντάει με ένα «Ναι» ή «Όχι», πράγμα που δε βοηθάει το δάσκαλο να αξιολογήσει τι ακριβώς έχει καταλάβει ο μαθητής.

- Επαναλαμβάνουμε κάτι που δεν κατάλαβε ο μαθητής με διαφορετικές λέξεις και φράσεις και όχι με τον ίδιο τρόπο.
- Χρησιμοποιούμε και γραπτό λόγο αν χρειαστεί.
- Δίνουμε στο μαθητή ένα σχέδιο του προγράμματος των εργασιών της ημέρας και σιγουρευόμαστε ότι γνωρίζει τι εργασία έχει για το σπίτι
- Δείχνουμε στο μαθητή ποιος μιλάει κάθε φορά ώστε να τον παρακολουθεί. Θυμίζουμε στους μαθητές να κοιτάζουν τον κωφό μαθητή όταν μιλάνε.
- Γνωστοποιούμε από την αρχή το θέμα συζήτησης, επαναλαμβάνουμε τις ερωτήσεις και τις απαντήσεις των άλλων μαθητών και συνοψίζουμε τη συζήτηση.
- Φροντίζουμε ώστε να μιλά ένας κάθε φορά στη τάξη και όχι όλοι μαζί ταυτοχρόνως.
- Δε μιλάμε, καθώς περιφερόμαστε στην τάξη ή όταν γράφουμε στον πίνακα με γυρισμένη την πλάτη.

Ευέλικτες στρατηγικές διδασκαλίας της Ανάγνωσης και της Κατανόησης

- Εξηγούμε τη σημασία των καινούργιων λέξεων που παρουσιάζουμε στην τάξη.
- Χρησιμοποιούμε εικόνες που τυχόν υπάρχουν στο κείμενο για να διευκολύνουμε την κατανόηση.
- Δημιουργούμε με τους μαθητές ατομικά λεξικά με τις άγνωστες λέξεις που συναντούν και με τον ορισμό τους. Τους παροτρύνουμε να χρησιμοποιούν τα λεξικά τους όταν γράφουν κάποιο νέο κείμενο (π.χ. έκθεση)
- Διδάσκουμε τους μαθητές γνωστικές και γλωσσικές στρατηγικές που θα τους βοηθήσουν να κατανοήσουν ένα κείμενο (προβλέψεις, συγκρίσεις, αντιθέσεις, αλληλουχίες, αναφορές κτλ.)
- Προετοιμάζουμε τους μαθητές πριν την ανάγνωση μιας ιστορίας ή άλλου κειμένου δουλεύοντας το λεξιλόγιο και τις κεντρικές έννοιες σε προηγούμενα μαθήματα.
- Όταν διαβάζουμε από τον πίνακα ή από βιβλίο δίνουμε λίγο περισσότερο χρόνο στον μαθητή ώστε να ολοκληρώσει την ανάγνωση πριν αρχίσουν οι ερωτήσεις.
- Με τη βοήθεια των παιδιών της τάξης φτιάχνουμε περίληψη στον πίνακα με τα βασικά σημεία της ιστορίας που διαβάσαμε.
- Παρέχουμε ευκαιρίες στους μαθητές να μελετήσουν ένα θέμα μέσα από διαφορετικές πηγές και υλικό. Τους παροτρύνουμε να ψάξουν περισσότερο στη βιβλιοθήκη (π.χ. σε άλλα βιβλία, εγκυκλοπαίδειες, σε ηλεκτρονικές διευθύνσεις κτλ.)
- Δίνουμε στο παιδί βιβλία σχετικά με το θέμα του μαθήματος. ώστε να μπορέσει στο σπίτι με τη βοήθεια των γονιών του να κάνει επαναλήψεις.
- Δραματοποιούμε ιστορίες στην τάξη.

Γενικά, η επικοινωνία και η μετάδοση των πληροφοριών να είναι κυρίως μέσω της οπτικής δίοδου. Κατά την διδασκαλία να χρησιμοποιείται αρκετό εποπτικό υλικό (π.χ. φωτοτυπίες, πίνακες, διαγράμματα ακόμη και το διαφανοσκόπιο είναι πολύ χρήσιμο και αποτελεσματικό εποπτικό μέσο).

Αμελία, 12/09/2022

Σιδηροπούλου Βαββάρα

Δασκάλα Ειδικής Αγωγής (ΠΕ71)

ΚΕΔΑΣΥ ΔΡΑΜΑΣ